

Biuletyn Opakowaniowy

Polskiej Izby Opakowań

Branżowy dwumiesięcznik informacyjno-promocyjny

ROK 18 • NUMER 2(104) • MARZEC-KWIECIEŃ 2013 R. • ISSN 1734-4603

Nauka dla branży opakowań

Artykuł poświęcony jest międzynarodowemu projektowi badawczemu So-LaPack* pt.: *Zapobieganie migracji krytycznych substancji przez zastosowanie warstwy sorpcyjnej na materiale opakowaniowym pochodzenia celulozowego* realizowanemu w ramach inicjatywy CORNET przez jednostki naukowo-badawcze z Polski, Niemiec i Belgii. Z ramienia Polski w projekcie bierze udział Polska Izba Opakowań (PIO) jako wnioskodawca i koordynator krajowy. Wykonawcami są Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (CBIMO) oraz COBRO – Instytut Badawczy Opakowań. Udział polskich partnerów projektu jest finansowany ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Zagranicznymi partnerami projektu są: niemiecka Papiertechnische Stiftung (PTS), belgijskie Centre de Recherche et de Controle Agro-alimentaire, Emballage, Enviromement, Papetier et Textile (CELABOR) oraz Centre de Ressources Technologiques en Chimie (CERTTECH). Projekt jest realizowany od maja 2012 r. do kwietnia 2014 r. w szczególności chodzi o zaprezentowanie badań przeprowadzonych w ramach zadania WP-3 (badania przesiewowe) koordynowanego i w znacznej części realizowanego przez Laboratorium Badań Materiałów i Opakowań Jednostkowych Instytutu Badawczego Opakowań COBRO.

Celem projektu jest opracowanie warstwy sorpcyjnej pomiędzy opakowaniem, a produktem spożywczym, która zatrzyma migrację do żywności substancji chemicznych znajdujących się w opakowaniach z papieru i tektury.

Czysty papier jest produktem pochodzenia naturalnego. Produkowany jest ze ścieru drzewnego i celulozy papierniczej. Do masy papierniczej

dodaje się mineralne substancje wypełniające, kleje, barwniki, rozjaśniacze optyczne i inne substancje uszlachetniające.

Czysty, niezadrukowany papier nie stanowi zagrożenia dla przechowywanej w nim żywności, zwłaszcza, że jest to żywność zazwyczaj sucha np. cukier, mąka, ryż, herbaty.

Sytuacja ulega zmianie po naniesieniu nadruku. Liczne prace naukowe wy-

* Projekt jest finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz współfinansowany przez Polską Izbę Opakowań

W numerze m.in.:

- Nauka dla przemysłu opakowań;
- Targi Opakowań dla Przemysłu Spożywczego PAKFOOD-2013;
- Sylwetki Świata Opakowań – Werner Kenkel (1943-2004);
- Polska Izba Opakowań na targach Packaging Innovations;
- Obrady Walnego Zgromadzenia Członków Izby;
- Międzynarodowe Targi Fach Pack 2013;
- Boral firmą godną zaufania;
- XX lat Wydawnictwa Polski Drukarz;
- Firmy zasługujące na uznanie – Drukarnia IPAK Dariusz Niklas;
- Formy i warunki promocji firm zrzeszonych w Izbie.

Nauka dla branży opakowań

dokończenie ze s. 1

kazały, że papier i tektura używane do produkcji opakowań do żywności nie stanowią wystarczającej bariery dla migracji substancji chemicznych zawartych w stosowanych dotychczas farbach drukarskich. Do substancji, których obecność stwierdzono w żywności i ich pochodzenie przypisano farbom drukarskim należą: benzofenon, ftalany, oleje mineralne. Substancje te potrafią migrować przez opakowanie, a nawet w niektórych przypadkach pokonać warstwę z poliolefin np. polietylenu i przedostać się do żywności. Odrębnym problemem jest zjawisko widocznego i niewidocznego odbijania się farb drukarskich na stronie papieru przeznaczonej do kontaktu z żywnością. Zjawisko to może zachodzić w czasie nawijania zadrukowanych powierzchni na rolę lub składowania w arkuszach. Dodatkowo, w farbach drukarskich stosowane są rozpuszczalniki organiczne np. octan etylu i opóźniacze nadruku tj.: metoksypropanol, etoksypropanol i in. Substancje te charakteryzują się prostą budową chemiczną i znanymi właściwościami toksykologicznymi oraz dużą lotnością ułatwiającą usunięcie tych substancji z zadrukowanych powierzchni. Mimo to, ich charakterystyczny zapach i smak może powodować nieakceptowalne zmiany organoleptyczne w przechowywanej żywności.

Z tego powodu Unia Europejska wydała rozporządzenie (WE) nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. dotyczące dobrej praktyki produkcyjnej w zakładach produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W załączniku do rozporządzenia wymienione są podstawowe obowiązki przedsiębiorcy w zakresie stosowania farb drukarskich do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Obowiązki te dotyczą spełnienia następujących wymagań:

- Farby stosowane na stronie materiału lub wyrobu niemającej kontaktu z żywnością są formułowane i stosowane w sposób uniemożliwiający przeniesienie substancji z za-

drukowanej powierzchni na stronę mającą kontakt z żywnością, przez podłoże lub w wyniku odbicia farby (set-off) w stosie lub roli.

- Zadrukowane materiały i wyroby w postaci gotowej oraz w postaci półfabrykatów przenosi się i przechowuje w sposób uniemożliwiający przeniesienie substancji z zadrukowanej powierzchni na stronę mającą kontakt z żywnością przez podłoże lub w wyniku odbicia farby (set-off) w stosie lub roli

- Zadrukowana powierzchnia nie może mieć bezpośredniego kontaktu z żywnością.

Powyższe wymagania dotyczą materiałów i wyrobów wykonanych z większości materiałów opakowaniowych tj.: papier, tworzywa sztuczne, szkło, metal oraz inne wymienione w załączniku I rozporządzenia (WE) nr 1935/2004 z dnia 27 października 2004 r.

Jednocześnie swoje wytyczne opracowało Europejskie Stowarzyszenie Producentów Farb Drukarskich (EuPIA), które zaleca stosowanie farb niskoemisyjnych i niskozapachowych zapobiegających zbyt dużej migracji składników do żywności. Takie farby nie zawierają też niektórych składników, obecnych w farbach stosowanych do innych celów np. olejów mineralnych stosowanych w farbach do druku gazet.

Zastosowanie powyższych zasad pozwala na zmniejszenie negatywnego wpływu zadrukowanych opakowań na jakość przechowywanej w nich żywności. Drugim potencjalnym źródłem zanieczyszczeń, które jest bardzo trudno kontrolować, są papiery i tektury pochodzące z recyklingu. Uwzględnienie tego źródła zanieczyszczeń jest istotne gdyż

poziom recyklingu materiałów celulozowych w Europie jest bardzo wysoki i wynosi 74,6% materiałów opakowaniowych (zgodnie z informacjami Konfederacji Europejskiego Przemysłu Papierniczego z roku 2009). W makulaturze znajdują się nie tylko opakowania i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością ale też prasa, opakowania po

produktach chemii gospodarczej, produktach AGD. Tak pozyskana makulatura zawiera pozostałości farb drukarskich, klejów i innych substancji, z których wiele nie jest przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Poza tym mogą być obecne domieszki na przykład tworzyw sztucznych. Z tego powodu w gotowym papierze lub tekturze wyprodukowanych z takiego surowca mogą znajdować się substancje normalnie nie występujące w papierach lub tekturach produkowanych z czystych surowców.

Mając na uwadze opisane wyżej możliwe źródła zanieczyszczeń, w projekcie SoLaPack założono opracowanie składu warstw sorpcyjnych mających absorbować związki chemiczne reprezentowane przez cztery grupy substancji krytycznych: benzofenon stosowany jako fotoinicjator w farbach drukarskich, bisfenol A pochodzący z domieszek tworzyw sztucznych znajdujących się w makulaturze, ftalany stosowane jako plastyfikatory i składniki klejów oraz oleje mineralne znajdujące się w farbach drukarskich stosowanych do zadrukowywania papieru gazetowego, stanowiącego składnik makulatury.

Projekt ten składa się z dziewięciu zadań: WP-1 Organizacja i koordynacja; WP-2 Surowce i materiały; WP-3 Badania przesiewowe; WP-4 Materiały sorpcyjne; WP-5 Próby laboratoryjne; WP-6 Modyfikacja materiałów sorpcyjnych; WP-7 Optymalizacja; WP-8 Badania funkcjonalności; WP-9 Upowszechnianie informacji. COBRO – Instytut Badawczy Opakowań bierze udział w czterech zadaniach: WP-3; WP-5.2; WP-7.2; WP-8. W niniejszym artykule przedstawione są wyniki realizacji pierwszego z zadań.

Celem zadania WP-3 było przeprowadzenie przeglądu opakowań papierowych dostępnych na rynku pod kątem migracji substancji krytycznych. Określenie poziomu migracji tych substancji pozwoli na wykazanie skuteczności zastosowanych warstw sorpcyjnych w nowo opracowanych opakowaniach.

W ramach zadania WP-3, realizowanego przez Instytut Badawczy Opakowań COBRO, dokonano przeglądu opakowań z papieru i tektury dostępnych na rynku pod kątem zawartości substancji krytycznych: benzofenonu, ftalanów, olejów mineralnych (węglowodorów) i bisfenolu A, a także ustalono producentów i dystrybutorów tych opakowań. Wytypowano do badań

opakowania różnego typu (od papieru po tekturę litą) do pakowania różnorodnych produktów spożywczych. Wśród wybranych opakowań znajdowały się pudełka i torebki do kawy, czekolady, herbat, tortów, mąki, bułki tartej, a także papiery opakowaniowe do mięsa i do wyrobów cukierniczych. Zakupiono około trzydziestu opakowań testowych, które następnie zostały oznakowane, zabezpieczone i wykorzystane do dalszej realizacji zadania.

Na wytypowanych opakowaniach testowych przeprowadzono badania migracji substancji krytycznych. Jako substancji modelowej żywności użyto Tenaxu, nazywanego również modyfikowanym tlenkiem polifenylenu (MPPO) oraz poli(tlenek 2,6-difenyl-p-fenylenu). Tenax jest substancją stałą o silnych właściwościach absorpcyjnych. Dzięki temu doskonale odzwierciedla właściwości żywności suchej. Zazwyczaj nie wykonuje się badań migracji do żywności ze względu na jej zbyt skomplikowany skład. W badaniach zastosowano metody opracowane przez instytucje biorące udział w projekcie. Oznaczenie migracji benzofenonu, ftalanów i olejów mineralnych opierało się na wykorzystaniu technik chromatografii gazowej. W celu analizy ilościowej wykonano kalibrację zewnętrzną przez sporządzenie krzywych kalibracyjnych dla każdej

substancji badanej. W trakcie opracowywania metody optymalizowano parametry pracy chromatografu gazowego i detektorów. Oznaczanie poziomu migracji bisfenolu A opierało się na wykorzystaniu techniki chromatografii cieczowej. W trakcie opracowywania metody optymalizowano takie parametry jak skład, gradient, szybkość i ciśnienie fazy ruchomej. Dobierano optymalne parametry pracy detektora fluorescencyjnego. Po zoptymalizowaniu metod analitycznych rozpoczęto badanie migracji dwóch substancji krytycznych: benzofenonu i bisfenolu A. Warunki kontaktu próbek badanych z Tenaxem ustalono na podstawie rodzaju żywności przechowywanej w danym typie opakowania. Po zakończeniu migracji wykonano ekstrakcję rozpuszczalnikową oznaczanych substancji z Tenaxu i poddano je analizie instrumentalnej.

Poza migracją substancji krytycznych w wytypowanych opakowaniach testowych przeprowadzono oznaczenie zawartości tychże substancji. Zawartość bisfenolu A i benzofenonu oznaczono w COBRO, CELABOR i CERTECH, zawartość olejów mineralnych w PTS, zawartość ftalanów w CERTECH. W tym celu przeprowadzono ekstrakcję substancji z opakowań testowych. Pozwoliło to na sprawdzenie poziomu zawartości analizowanych substancji krytycznych.

Uzyskane wyniki migracji benzofenonu i bisfenolu A mieściły się w przedziale od kilku tysięcznych do kilku setnych $\mu\text{g}/\text{dm}^2$ papieru.

W przypadku oznaczania zawartości substancji krytycznych w żadnym z badanych opakowań testowych nie stwierdzono jednoczesnej obecności wszystkich czterech substancji krytycznych. Zawartość bisfenolu A była zróżnicowana i wynosiła od kilku do kilkunastu mg/kg materiału, dla opakowań wykonanych z tektury litej oraz kilka mg/kg dla wyrobów wykonanych z papieru. Zawartość benzofenonu wynosiła kilka mg/kg . Zawartość ftalanów wyniosła od kilku do kilkuset mg/kg . Zawartość olejów mineralnych wynosiła od około kilkudziesięciu do kilkuset mg/kg .

W kolejnych zadaniach badaniom chemicznym i fizykomechanicznym zostaną poddane opracowane w trakcie realizacji projektu materiały zawierające warstwę sorpcyjną. Będą to materiały w postaci niezadrukowanej, zadrukowanej i gotowych opakowań. Wszystkie przeprowadzone badania mają za zadanie potwierdzić skuteczność opracowanych warstw i ich trwałość mechaniczną w czasie przetwarzania i stosowania.

mgr Adam Fotek

COBRO Instytut Badawczy Opakowań

Autor artykułu w trakcie badania poziomu zawartości substancji krytycznych w opakowaniu do kawy

O targach PAKFOOD 2013

Rozmowa z Panią Dyrektorką Joanną Kucharską

W dniach 23-26 września Międzynarodowe Targi Poznańskie organizują Targi Opakowań dla Przemysłu Spożywczego PAKFOOD.

Polska Izba Opakowań od kilku lat patronuje temu przedsięwzięciu oraz bierze w nim czynny udział. Z okazji targów Redakcja Biuletynu zwróciła się do pani Joanny Kucharskiej, dyrektora tego projektu, z prośbą o odpowiedź na kilka pytań.

Zamieszczając przebieg rozmowy, serdecznie zachęcamy, zarówno członków jak i firmy spoza Izby, do udziału w tych targach.

Redakcja: Dużymi krokami zbliża się kolejna edycja targów PAKFOOD. O tym jak będzie wyglądała wrześniowa edycja wydarzenia rozmawiamy z Joanną Kucharską, dyrektorką projektu.

Joanna Kucharska: Opakowania zajmują bardzo ważne miejsce w gospodarce każdego kraju. Rynek ten rozwija się bardzo dynamicznie ze względu na udoskonalanie produkcji, rozwój nowoczesnych technologii oraz na wciąż rosnące wymagania konsumentów. W strukturze całego rynku opakowań, te dedykowane przemysłowi spożywczemu stanowią ponad 60%. Właśnie temu ogromnemu i stabilnemu segmentowi dedykowane są wrześniowe targi PAKFOOD. Stanowią one arenę prezentacji światowych trendów techniki pakowania, technologii produkcji opakowań dla przemysłu spożywczego i ich wzornictwa. Są z pewnością miejscem spotkań i rozmów o przyszłości sektora opakowań spożywczych oraz forum nowoczesnych rozwiązań obejmujących opakowania, maszyny oraz doradztwo techniczne skierowanych do ściśle zorientowanej grupy odbiorców.

R: PAKFOOD odbywa się razem z innymi wydarzeniami targowymi. Jakie korzyści wynikają z faktu, że w jednym miejscu i czasie jest organizowanych kilka imprez?

JK: Mocną stroną targów PAKFOOD jest ich komplementarność z imprezami odbywającymi się równolegle. W tym roku targi PAKFOOD odbędą się z Międzynarodowymi Targami Technologii Spożywczych POLAGRA – TECH, Międzynarodowymi Targami Wyrobów Spożywczych POLAGRA-FOOD i Międzynarodowymi Targami Gastronomicznymi POLAGRA GASTRO. W przypadku tych imprez ważną grupę docelową działań marketingowych stanowią przedstawiciele firm handlowych i produkcyjnych branży spożywczej. Właśnie dlatego połączenie PAKFOOD z trzema wspomnianymi przeze mnie ekspozycjami zapewni dużą liczbę profesjonalnych zwiedzających.

R: Pakfood to nie tylko ekspozycja. Jakie dodatkowe atrakcje planujecie dla zwiedzających?

JK: Wrześniowa edycja, choć może wydawać się dość odległa, już w tej chwili aktywizuje zespół organizacyjny targów do działania. Nasza praca koncentruje się w dużej mierze na przygotowaniu interesujących wydarzeń towarzyszących ekspozycji. Z pewnością odbędą się ciekawe konferencje organizowane we współpracy z naszymi partnerami, wydawnictwami branżowymi i pod patronatem wystawców. Prace nad programem trwają, a szczegóły będą znane nieco później. Zależy nam bowiem na tym, by program wydarzeń towarzyszących ekspozycji spełnił oczekiwania wszystkich zainteresowanych tą tematyką.

Spotkanie realizatorów i użytkowników Projektu SoLaPack

W dniu 17 kwietnia w siedzibie Polskiej Izby Opakowań odbyło się posiedzenie Komitetu Użytkowników, organu monitorującego przebieg realizacji Projektu SoLaPack.

W posiedzeniu, poza stałymi członkami Komitetu Użytkowników złożonego z przedstawicieli firm: AKPUD, BSKID, KARTONEX, SANEX i YANKO; uczestniczyli przedstawiciele firm zainteresowanych zastosowaniem w praktyce wyników badań uzyskanych w ramach Projektu. Reprezentowane były m.in. firmy: Werner Kenkel Sp. z o.o.; TFP Sp. z o.o.; Multifarb Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Papierników Polskich. Rosnące zainteresowanie tym projektem ze strony producentów opakowań z papieru i tektury, przeznaczonych do pakowania żywności, wynika z oczekiwań na opracowanie warstwy adsorbpcyjnej, skutecznie zapobiegającej migracji m.in. takich substancji krytycznych jak: benzofenon; bisfenol A; ftalany oraz oleje mineralne.

Przebieg dotychczasowych badań referowali pracownicy naukowo-badawczy z Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych: prof. A. Bartkowiak; dr Beata Kudawska oraz z COBRO – Instytutu Badawczego Opakowań: dr Karol Bał.

Szczegółową relację z tego ważnego spotkania zamieścimy w kolejnym numerze Biuletynu.

Jeśli podkreślamy słowo „ważnego”, to mamy na myśli fakt, iż po raz pierwszy o sprawach projektu badawczego wspólnie dyskutowali przedstawiciele nauki i przemysłu, mając na uwadze praktyczną przydatność prowadzonych badań. To rzadki przypadek, aby na etapie badań przedstawiciele przemysłu formułowali swoje oczekiwania, zaś przedstawiciele nauki pozyskiwali informacje warunkujące praktyczną przydatność prowadzonych badań dla konkretnych firm.

(Wa-Wa)

Z Polską Izbą Opakowań na Targach PAKFOOD-2013

Polska Izba Opakowań, również w tym roku, zamierza czynnie uczestniczyć w Targach Opakowań dla Przemysłu Spożywczego PAKFOOD-2013, organizowanych przez Międzynarodowe Targi Poznańskie w dniach 23-26 września.

Izba będzie organizatorem: zbiorowego stoiska; Salonu Promocji; Witryny Literatury Firmowej; sesji promocyj-

nych oraz konferencji poświęconych problematyce opakowań. Dla firm, które nie będą występować na targach w charakterze wystawców przewiduje się organizację ekspozycji opakowań oferowanych przez firmy zrzeszone w Izbie.

Jedną z konferencji poświęconą będzie sposobom zapobiegania migracji krytycznych substancji do żywności

z opakowań pochodzenia celulozowego.

Firmy zainteresowane wspólnym z Izbą, wystąpieniem na Targach PAKFOOD, proszone są o wcześniejszy kontakt (do 31 maja) z Biurem Izby. W trakcie trwania targów, 25 września będzie obchodzony Dzień Opakowań, ustanowiony przez Polską Izbę Opakowań. W tym dniu ogłoszone będą m.in. wyniki plebiscytu na tytuły: „Zasłużony dla Przemysłu Opakowań” oraz „Firma Zasłużona dla Przemysłu Opakowań”.

(BK)

Zaproszenie na rynek opakowań w Kazachstanie

W dniach 5-8 listopada w Ałmaty (Kazachstan) odbędą się targi opakowań KazUpack. Targi te odbywają się równoległe z targami przemysłu spożywczego World Food, którym towarzyszą targi World Tech, World Agro. To doskonała okazja do zaprezentowania oferty polskiego przemysłu opakowań, a w szczególności w segmencie opakowań do żywności, choć nie tylko.

W trakcie targów obradować będzie Polsko-Kazachstańskie Forum Gospodarcze. Z okazji Forum oraz targów World Food Międzynarodowe Targi Poznańskie organizują cykl przedsięwzięć promujących polską gospodarkę, w tym misję gospodarczą oraz udział polskich firm w w/w targach (stoisko).

Przedsięwzięcia te są organizowane w ramach Programu Promocji Polskiej Gospodarki w Kazachstanie, opracowanym i realizowanym przez Ministerstwo Gospodarki. Z tej racji Ministerstwo zapewnia znaczące do-

finansowanie udziału w tych przedsięwzięciach (do 75% kosztów).

W ramach tych przedsięwzięć, Polska Izba Opakowań zamierza zorganizować misję promocyjno-informacyjną dla przedstawicieli przemysłu opakowań oraz stoisko informacyjno-promocyjne do dyspozycji uczestników misji (chodzi o udział w targach KazUpack).

Zainteresowanych tym zamierzeniem prosimy o pilny kontakt z Biurem Izby – biuro@pio.org.pl; info@pio.org.pl – przed 31 maja br.

To bardzo ważne, bowiem do 30 czerwca należy złożyć wnioski o dofinansowanie. Formalności z tym związane załatwiać będą Międzynarodowe Targi Poznańskie, zatem musimy mieć czas na wzajemne uzgodnienia.

Ze strony MTP całość przedsięwzięcia koordynuje pani Marta Torzewska: e-mail: marta.torzewska@mtp.pl; tel. 61 869-23-54.

Biuro Polskiej Izby Opakowań

WARTO WIEDZIEĆ

Kazachstan jest dla polskiego biznesu jednym z najbardziej perspektywicznych rynków w Azji. W zeszłym roku gospodarka tego kraju urosła o 5%, a rok wcześniej było to aż 7,5%. Głównym motorem napędowym są surowce mineralne. Kraj posiada olbrzymie złoża węgłowodórów, uranu, żelaza czy chromu.

Władze kraju od kilku lat prowadzą jednak politykę uniezależnienia gospodarki od wydobycia surowców, próbując przyciągnąć zagranicznych inwestorów z całego świata.

Miejskowy rynek opakowań jest tylko w 5% zaspokojony przez rodzimy przemysł. 95% to import. Warto tę sytuację wykorzystać inwestując w rozwój miejscowego przemysłu opakowań oraz eksportując polskie opakowania i technologie na rynek Kazachstanu.

Oferta firmy

LASER-PAK
WYKROJNIKI DLA POLIGRAFII

LASER-PAK to producent **wykrojników** w technice laserowej do wykrawania opakowań, standów itp. z tekstur litych, falistych, blistrów, rycowania etykiet na papierach i foliach samoprzylepnych; oraz **oprzyrządowania** do maszyn sztancujących: narzędzi czyszczących, separujących, zespołów kontribigów, matryc i patryc do przetłoku.

Zajmujemy się również projektowaniem opakowań. Posiadamy bogatą bibliotekę gotowych projektów w katalogach FEFCO i ECCMA.

Realizujemy także nietypowe projekty. Naszym głównym zadaniem jest szybkie i elastyczne reagowanie na pomysły i potrzeby naszych klientów.

Wysoki poziom usług gwarantujemy poprzez zatrudnianie pracowników o najwyższych kwalifikacjach, utrzymanie stałego nadzoru nad procesem produkcyjnym oraz stałym wdrażaniem nowoczesnych metod produkcji.

Zapewniamy serwis oraz doradztwo.
LASER-PAK

ul. Goszczyńskiego 2
02-616 Warszawa
tel. 22 844 30 75, 22 844 05 19
fax. 22 646 30 64
erbel@laserpak.com.pl
www.laserpak.com.pl

Od redakcji: firma LASER-PAK zgłosiła akces do Polskiej Izby Opakowań. Więcej o LASER-PAK w następnym numerze biuletynu, w kolumnie „Witaminy w gronie członków”.

Sylwetki Świata Opakowań

Werner Kenkel (1943–2004)

Dzisiaj kolumnę „Sylwetki Świata Opakowań” poświęcamy zmarłemu przed kilku laty, Panu Wernerowi Kenkel, twórcy firmy WERNER KENKEL, kierowanej aktualnie przez Jego synów, panów Adama i Damiana. Prezentując czytelnikom Biuletynu sylwetkę niezującego już założyciela firmy, dajemy dowód pamięci o ludziach szczególnie zasłużonych dla przemysłu opakowań w Polsce. Szczególnie zaś w sytuacjach, kiedy stworzone przez nich dzieło żyje, rozwija się sławiąc dobre imię polskiego przemysłu opakowań. A z takim przypadkiem mamy właśnie do czynienia w odniesieniu do Pana Wernera Kenkel i stworzonej przez niego firmy.

Werner Kenkel urodził się w 1943 r. w miejscowości Kaszczor. Był synem Bernarda, Niemca osiedlonego wraz z rodziną w okresie zaboru pruskiego. Matka Maria – Polka z domu Bajon pochodząca z Kaszczoru. Miał pięcioro rodzeństwa, czterech braci i siostrę. Był najmłodszy. W roku 1944 całą rodziną przeprowadzili się do Włoszakowic, gdzie Werner mieszkał do końca życia. Pod koniec wojny Niemcy zabrali ojca na front i już nie wrócił. Zginął prawdopodobnie pod Wrocławiem.

Werner wiódł dzieciństwo bez ojca. Matka pozostała sama z szóstką dzieci bez środków do życia. Podobnie jak pozostałe rodzeństwo służyli u gospodarzy, on w Górsku. Zaznał smaku służby. Spanie na zimnym strychu i docinki, że ojciec był Niemcem. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej podjął naukę w Szkole Zawodowej we Wschowie. Zaraz po jej ukończeniu został powołany do wojska. Po odbyciu służby wojskowej pierwszą pracę podjął w „Ruchu” w Lesznie. Następnie pracował jako magazynier w Cechu Rzemiosł Różnych i jako zaopatrzeniowiec w Spółdzielni Rzemieślniczej w Lesznie.

W 1967 r. ożenił się z Beatą Golonką z którą miał dwóch synów Adama i Damiana. W 1979 zdecydował się podjąć działalność gospodarczą na własny rachunek.

W wynajętym garażu we Włoszakowicach, przy użyciu niewielkiej maszyny zaczął produkować opakowania z tektury. W krótkim czasie zakupił działkę o pow. 1200 m² na ul. Rzemieślniczej we Włoszakowicach, gdzie wybudował nowy zakład wraz z budynkiem mieszkalnym. Przeniósł tam całą swoją produkcję, zakładając spółkę cywilną „Werner Kenkel i Spółka”. Przez kolejne lata dobudowywał następne obiekty produkcyjne, zwiększając stale produkcję. Uruchomił również produkcję w zakładach w Wolsztynie i w Lesznie.

Podjął się także działalności w innych branżach, prowadząc produkcję palet drewnianych, nawijania nici i ozdób choinkowych. W końcu lat osiemdziesiątych zatrudniał 250 osób, co na ówczesne czasy było niespotykane, by prywatny przedsiębiorca prowadził tak szeroką działalność. Nie ominęły go również zawirowania i trudności spowodowane zmianami przepisów prawnych i finansowych. Był jednak człowiekiem bardzo zde-

terminowanym, odważnym w podejmowaniu decyzji i umiejącym pokonywać trudności.

W roku 1990 nawiązał kontakt z Horstem Menke z Niemiec tworząc firmę Palimex na ul. Jana Otto we Włoszakowicach w obiektach po byłej betoniarni. Po kilku latach zrezygnował ze współpracy z Niemcem, sprzedając mu swoje udziały. Nadal jego główną działalnością była produkcja opakowań z tektury litej i tektury falistej.

Początek lat 90-tych to okres kiedy trzeba było mocno „wbijać się w rynek”. Jednak szybkim reagowaniem na potrzeby klienta, dobrą i powtarzalną jakością, firma zdobywała coraz więcej nowych odbiorców. Przełomową datą był rok 1996, kiedy Werner Kenkel zdecydował się na zakup z Niemiec używanej linii do produkcji tektury falistej, montując ją w Krzycku Wielkim na terenach zakupionych po byłym POM-ie. Rozpoczęła się budowa nowych hal produkcyjnych, montaż linii i innych maszyn przetwórczych. W listopadzie 1997 r. rozpoczęła działalność nowa firma Werner Kenkel Spółka z o.o.

W czasie kiedy synowie, starszy Adam, oraz młodszy Damian uzyskiwali pełnoletniość, ojciec angażował ich do pracy w firmie jednocześnie przekazując im część swoich udziałów. W grudniu 2000 r. dokonano połączenia dwóch firm i Spółka cywilna „Werner Kenkel i Spółka” została wchłonięta przez nowopowstałą Werner Kenkel Spółka z o.o. w Krzycku Wielkim.

Koniec lat dziewięćdziesiątych i lata dwutysięczne to okres dynamicznego rozwoju firmy, to budowa kolejnych hal produkcyjnych, zakupu nowoczesnych maszyn i urządzeń do produkcji opakowań, to także okres pozyskiwania coraz większej liczby odbiorców w kra-

ju i zagranicą, w tym wielkich koncertów międzynarodowych.

Werner Kenkel zmarł po długiej i ciężkiej chorobie we wrześniu 2004 r., w roku jubileuszowym 25-lecia istnienia firmy, miał dopiero 61 lat. Jeszcze przed śmiercią swoje udziały przekazał na synów Adama i Damiana po 50%.

Werner Kenkel przez wielkie osobiste zaangażowanie i chęć stałego rozwoju, sprawił, że dzisiaj firma zajmuje miejsce w ścisłej czołówce producentów tektury falistej i opakowań w Polsce. Obecnie każdego dnia z **dwóch fabryk (o pow. ponad 55 tys. m²) w Krzyczku Wielkim, firmowanej jego imieniem i nazwiskiem, zatrudniającej ponad 600-set pracowników, wyjeżdża ok. 90-ciu tirów załadowanych tekturą falistą lub wykonanymi z niej opakowaniami.** Firma produkuje obecnie prawie 500 mln. opakowań rocznie, które dostarczamy do ponad 400 odbiorców. Na południu Polski, w Bochni koło Krakowa od ponad miesiąca trwa budowa trzeciej już fabryki, w której produkowana będzie również tektura falista i opakowania.

Werner Kenkel żył skromnie, nie miał wielkich wymagań w stosunku do swojej osoby, a zapewne trudne lata dzieciństwa i młodości sprawiły, że był człowiekiem bardzo wrażliwym na ludzką krzywdę, biedę i nieszczęścia. Przez całe swoje życie pomagał innym ludziom, umiał się dzielić. To z jego inicjatywy został utworzony w 2005 roku we Włoszakowicach Środowiskowy Dom Samopomocy dla 30-tu niepełnosprawnych podopiecznych, któremu nadano jego imię. Zatem w praktyce realizował jakże szczytną ideę społecznie odpowiedzialnego biznesu.

Obecni właściciele Adam i Damian Kenkel, synowie założyciela firmy, nie tylko dbają o utrzymanie wysokiego poziomu firmy, ale z wielkim zaangażowaniem i dobrymi efektami stale ją rozwijają. Życzymy im powodzenia. Korzystając z okazji informujemy, że Spółka WERNER KENKEL znajduje się na liście firm nominowanych do tytułu „Firma Zasłużona dla Przemysłu Opakowań”.

(red.)

Polska Izba Opakowań na targach Packaging Innovations

Polska Izba Opakowań, podobnie jak w latach poprzednich, patronowała organizowanym przez spółkę easyFairs Poland targom opakowaniowym PACKAGING INNOVATIONS.

Patronat stanowił dobrą okazję do zaprezentowania Izby jako branżowej organizacji samorządu gospodarczego oraz ofert firm zrzeszonych w Izbie.

Dużym powodzeniem cieszyła się ekspozycja firmy PAKMAR oraz literatura firmowa spółek FORMIKA; ECOR Product; COBRO i INNOVIA FILMS. Hitem okazała się najnowsza publikacja Izby „Przemysł Opakowań w Polsce. Stan. Perspektywy. Oferta.”

Miłym zaskoczeniem było duże zainteresowanie polsko-rosyjskim katalogiem ofertowym „Opakowanie dla Ciebie” – wydanym przez Izbę w 2011 roku. Targi stanowiły okazję do roboczych spotkań dyrektora Izby z przedstawicielami współpracujących firm. M.in. w trakcie tych spotkań omówiono udział Izby w targach RosUpack (firma ITE), sprawy związane z wy-

daniem książki „Technika opakowań. Podstawy, materiały, procesy wytwarzania” (wyd. PWN), udział Izby w targach Poligrafia 2013 oraz PAKFOOD 2013 (MTP).

Zadowolenie ze spotkania z dyr. Wacławem Wasiakiem wyrazili studenci z Politechniki Poznańskiej – członkowie Studenckiego Koła Naukowego Logistyków.

Wielce satysfakcjonującymi były wizyty na stoisku związane z członkostwem w Izbie.

Wystawcy, producenci opakowań z papieru i tektury, otrzymali publikację informującą o międzynarodowym projekcie badawczym, koordynowanym przez Izbę, którego celem jest zapobieganie migracji krytycznych substancji przez zastosowanie warstwy sorpcyjnej na materiale opakowaniowym pochodzenia celulozowego.

Reasumując, tegoroczną edycję PACKAGING INNOVATIONS należy uznać za udaną, o czym zdecydowała liczba wystawców i zwiedzających. (red.)

Studenci na stoisku PIO na Packaging Innovation 2013

Z życia Polskiej Izby Opakowań

Obrady Walnego Zgromadzenia Członków

W dniu 20 marca, zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, w siedzibie Izby w Warszawie odbyło się doroczne, zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Polskiej Izby Opakowań.

Delegaci reprezentujący firmy zrzeszone w Izbie zapoznali się ze sprawozdaniami z działalności organów statutowych Izby w 2012 roku (Prezesa, Rady i Komisji Rewizyjnej) oraz przyjęli program działalności Izby na 2013 rok, zatwierdzając budżet na ten okres.

Pozytywną ocenę działalności Izby i jej władz w okresie sprawozdawczym zawarto w przyjętych uchwałach w sprawach: udzielenia absolutorium dla Prezesa i Rady Izby; przyjęcia i zatwierdzenia bilansu Izby; programu działalności na 2013 rok oraz wysokości składki członkowskiej na rok 2014.

Uchwały te były wynikiem dyskusji, w trakcie której delegaci wskazywali na dokonania roku 2012, przywołując m.in. takie wydarzenia, jak organizacja I Kongresu Przemysłu Opakowań; organizacja Forum Organizacji Opakowaniowych Krajów Europy Centralnej i Wschodniej; wydanie monografii „Przemysł opakowań w Polsce. Stan. Perspektywy. Oferta”; uruchomienie projektu badawczego, którego celem jest opracowanie metod zapobiegania migracji krytycznych substancji do żywności z opakowań z papieru i tektury.

Podkreślono także konsekwentną realizację jednego z głównych zadań jakim jest rynkowe wspomaganie firm.

Dzięki różnorodnym inicjatywom i działaniom Izby na rzecz branży, umacnia się pozycja tej organizacji jako reprezentanta przemysłu opakowań. Widocznym tego rezultatem jest fakt przystąpienia do Izby w okresie sprawozdawczym nowych 9 firm.

Podkreślając działalność i dokonania Izby w obszarze wspierania firm wskazywano na potrzeby zwiększenia roli Izby w poświadczaniu jakości i bezpieczeństwa wypuszczanych na rynek opakowań. W tym obszarze, wskazywano na potrzebę bliższego współdziałania Izby z placówkami naukowymi zrzeszonymi w Izbie, a w szczególności z COBRO – Instytutem Badawczym Opakowań.

Jak stwierdzono, na coraz bardziej zróżnicowanym i – jak na razie – malejącym rynku opakowań, jego uczestnicy starają się w różny sposób pozyskiwać lepszą pozycję.

Przytaczając konkretne przykłady, wskazywano, iż polskie opakowania nie ustępują jakością, (tylko z tego względu, iż nie są dostatecznie wspierane przez opiniotwórcze środowiska, w tym naukowe, a także przez Izbę), mają mniejsze szanse w konkurencyjnej rywalizacji. To ważny sygnał i zadanie dla Izby w bieżącym roku.

Trudno w krótkiej prasowej relacji oddać klimat i bogactwo tego ważnego spotkania. Wniosło ono wiele nowego do programu i form działalności Izby.

Pomimo niełatwej sytuacji ekonomicznej wielu firm zrzeszonych w Izbie, na dzień obrad WZC, ponad 2/3 członków opłaciło składkę członkowską za rok 2013. Dzięki temu istnieją wszelkie warunki ku temu, aby bez przeszkód realizować przyjęty przez WZC program na 2013 rok.

Jak podkreślano, za rok Izba obchodzić będzie jubileusz XX-lecia działalności. Trzeba zatem już dzisiaj pomyśleć o godnym uczczeniu tego wydarzenia.

Wysoko oceniając organizację I Kongresu Przemysłu Opakowań, delegaci proponowali zorganizowanie w roku jubileuszu II Kongresu. Ustalono, iż szczegółowy program

dokończenie na s. 9

Z Sali obrad Walnego Zgromadzenia Członków

Delegaci firm z certyfikatami członkostwa. Od lewej: Franciszek Olejniczak dyr. Zarządzający w firmie MAREX, Krzysztof Krępa dyr. ARDAGH METAL PACKAGING, Cezariusz Bień delegat FPS Polska, Aleksander Mackiewicz prezes Pomona Ltd.

obchodów jubileuszu opracuje powołany przez Radę Izby Komitet Obchodów Jubileuszu XX-lecia Polskiej Izby Opakowań.

Tradycyjnie już obrady WZC stanowiły okazję do wręczenia certyfikatów członkostwa w Izbie firmom, które w okresie sprawozdawczym wstąpiły do Izby. A warto podkreślić, iż rok 2012 był szczególnie sprzyjającym powiększeniu grona członków Izby. Przyjęto bowiem 9 firm. Są to: ARDAGH METAL PACKAGING; BRISA INVESTMENTS; conTeyor Polska; MAREX Stanisław Gołębiowski; PHU ELEKTROMIS; SOLPLAST PPH; VRP; TOOLCO Kazimierz Mitroszewski; WIMAR Mariusz Wiśniewski. W tym samym czasie decyzją Rady Izby wykluczono z grona członków firmy: BARDA (Radomsko) oraz POLIX (Lublin).

Delegaci firm, nowych członków Izby, zaprezentowali uczestnikom WZC swoje firmy i ich oferty handlowo-kooperacyjne.

Na zakończenie obrad, Prezes Izby prof. Stanisław Tkaczyk podziękował członkom Rady Izby, na czele z jej przewodniczącym panem Wojciechem Pawłowskim oraz członkom Komisji Rewizyjnej, na ręce przewodniczącej pani Ewy Szymańskiej-Zachara, a także pracownikom Biura Izby za aktywny udział w działalności Izby w okresie sprawozdawczym, zaś na ręce delegatów przekazał podziękowanie firmom zrzeszonym w Izbie za współpracę z kierownictwem Izby oraz wsparcie finansowe świadczone w formie składek członkowskich.

Dołączył się także, do wcześniej wyrażanych przez przewodniczącego Rady, słów podziękowania pod adresem firm sponsorujących organizację I Kongresu Przemysłu Opakowań. Ze względu na ich szczególny wkład w to przedsięwzięcie, warto raz jeszcze przypomnieć, iż są to firmy: ALPLA Opakowania z Tworzyw Sztucznych (Żywiec); BASF Polska Sp. z o.o. (Warszawa); CanPack S.A. (Kraków); CONSTANTIA TECH Poland sp. z o.o. (Rogowiec);

HEIDRLBERG Polska Sp. z o.o. (Warszawa); MCP GmbH (Wiedeń); MICHAEL HUBER Polska Sp. z o.o. (Nowa Wieś Wrocławska); PACKPROFIL Sp. z o.o. (Kolonowskie); Plast Service Pack Konrad rumuński (Kolonja Warszawska); TFP Sp. z o.o. (Kórnik).

Zamykając obrady, przewodniczący WZC pan Wojciech Pawłowski podziękował delegatom za czynny udział w obradach, za zgłoszone wnioski i propozycje do programu działalności Izby oraz za aktywny udział w organach roboczych WZC.

Do podziękowań dołączył życzenia zdrowych i pogodnych Świąt Wielkanocnych.

(red)

Posiedzenie Rady Izby

Obrady Walnego Zgromadzenia Członków poprzedziło posiedzenie Rady Izby, poświęcone organizacji WZC.

Podstawę do dyskusji stanowiły propozycje Biura Izby w sprawie składu organów roboczych WZC, aktualizacji porządku obrad oraz projektów uchwał WZC. Omówiono także i wstępnie zaakceptowano wniosek w sprawie powołania Komitetu Obchodów Jubileuszu XX-lecia Polskiej Izby Opakowań.

Warto bowiem przypomnieć, iż Polska Izba Opakowań (początkowo jako Krajowa Izba Opakowań) powstała w październiku 1994 roku. Tak rok 2014 będzie dwudziestym rokiem działalności Izby.

(red)

Spotkanie z przedstawicielami Wydawnictw Naukowych PWN SA

W dniu 19 marca w siedzibie Izby odbyło się spotkanie przedstawicieli kierownictwa Izby w osobach: dyr. Izby Wacław Wasiak, członek Rady Andrzej Kornacki z członkami kierownictwa Wydawnictw Naukowych PWN, paniami: Izabelą Ewa-Miką, wydawcą Publikacji Akademickich i Naukowych oraz Aldoną Golicką-Nowak, koordynatorem Projektów Marketingowych.

W trakcie spotkania omówiono inicjatywę Izby w sprawie wydania w języku polskim najnowszej książki na temat opakowań pt.: *Packaging technology. Fundamentals, materials nad processes*, która ukazała się w grudniu 2012 roku w Anglii.

Zdaniem polskich specjalistów, jest to swoista biblia opakowaniowa, której wartość poznawczą i walory praktyczne trudno przecenić.

W rezultacie tego interesującego spotkania omówiono formy, zakres i warunki współpracy pomiędzy Izłą i Wydawnictwem. Przewidywany nakład: 1500 egz., objętość ok. 700 stron. Zaangażowanie Izby polegać będzie na finansowym wsparciu tego przedsięwzięcia poprzez pozyskanie sponsorów lub reklamodawców.

Firmy zainteresowane wsparciem finansowym tego przedsięwzięcia wydawniczego, o szczególnym znaczeniu dla krajowego przemysłu opakowań, proszone są o kontakt z Biurem Izby.

(red)

Ocena realizacji międzynarodowego projektu badawczego SoLaPack

W dniu 27 lutego, w biurze Izby spotkali się przedstawiciele polskich placówek badawczych uczestniczących w realizacji międzynarodowego projektu badawczego inicjatywy CORNET o akronimie SoLaPack, w celu omówienia stanu realizacji projektu w roku 2012.

W spotkaniu uczestniczyli ze strony Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (ZUT): prof. dr hab. inż. Artur Bartkowiak, dyrektor działającego w ramach Uniwersytetu Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych (CBIMO) oraz dr inż. Agnieszka Romanowska-Osuch, pracownik naukowo-dydaktyczny CBIMO.

Ze strony COBRO – Instytutu Badawczego Opakowań: prof. dr hab. inż. Hanna Żakowska, z-ca dyrektora ds. naukowych oraz dr Karol Bał, pracownik naukowo-badawczy Laboratorium Badań Materiałów i Opakowań Jednostkowych.

Polską Izłą Opakowań reprezentował mg inż. Wacław Wasiak, dyrektor Izby, a zarazem Biura Krajowego Koordynatora Projektu SoLaPack.

W wyniku spotkania omówiono i uzgodniono strukturę raportu okresowego zawierającego informacje o wykonanych zadaniach, uzyskanych wynikach oraz zaistniałych odchy-

leniach od przyjętego harmonogramu. Ustalono także harmonogram prac nad wspomnianym raportem. Dokonano oceny stopnia i celowości wykorzystania budżetu na realizację zadań Projektu w 2012 roku.

Ustalono formy i terminy wniosku o uruchomienie budżetu na 2013 rok. Zarówno raport okresowy jak i wniosek o uruchomienie płatności, koordynator Projektu (Polska Izba Opakowań) składa do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), bowiem Centrum jest jednostką finansującą realizację tego projektu. Projekt ten ma na celu opracowanie skutecznych metod zapobiegania migracji krytycznych substancji przez zastosowanie warstwy sorpcyjnej na materiale opakowaniowym pochodzenia celulozowego.

Więcej na temat realizacji tego projektu piszemy na stronie 1. Biuletynu.

(red)

Zarządzanie wierzytelnościami tematem warsztatów w dniu 4 kwietnia 2013 r.

W dniu 4 kwietnia w siedzibie Polskiej Izby Opakowań odbyły się kolejne warsztaty z cyklu szkoleń „Profesjonalne zarządzanie firmą” organizowanych przez Izbę. Były to już drugie w tym roku warsztaty. Pierwsze odbyły się 27 lutego i były poświęcone zagadnieniom ochrony wzornictwa opakowań w Polsce i krajach UE.

Tematem wiodącym kwietniowych warsztatów były zagadnienia windykacji oraz zarządzania wierzytelnościami.

Zajęcia warsztatowe prowadzili doświadczeni i kompetentni pracownicy Kancelarii Prawnej – Inkaso WEC S.A. z siedzibą w Łodzi.

Program warsztatów obejmował następujące zagadnienia:

- Pojęcia prawne związane z windykacją należności (odpowiedzialność kontraktowa, wymagalność, przedawnienie, odsetki, uznanie długu, przejęcie długu)
- Sposoby ograniczenia ryzyka windykacyjnego (zabezpieczenie wierzytelności, weryfikacja kontrahenta, zawarcie umowy, monitoring płatności)
- Praktyczne aspekty windykacji polubownej (rodzaje dłużników, negocjacje telefoniczne, represje prawne - wpis do BIG)

Uczestnicy warsztatów w trakcie ćwiczeń

- Dochodzenie wierzytelności na drodze prawnej (postępowanie sądowe, postępowanie egzekucyjne)

Uczestnicy warsztatów wysoko ocenili praktyczną przydatność w pracy zawodowej uzyskanych informacji, a także organizację warsztatów oraz wiedzę i umiejętności dydaktyczne prowadzących zajęcia.

Wiele słów uznania uczestnicy warsztatów skierowali pod adresem Polskiej Izby Opakowań za inicjatywę w sprawie uruchomienia cyklu szkoleń obejmującego wybrane zagadnienia z zakresu zarządzania firmą.

Warsztaty stanowiły okazję do roboczego spotkania dyrektora Izby Wacława Wasiaka z Szymonem Superą dyrektorem Biura Marketingu i PR Kancelarii Prawnej Inkaso WEC S.A., w trakcie którego omówiono formy i warunki dalszej współpracy w dziedzinie doskonalenia wiedzy i umiejętności kadr kierowniczych firm zrzeszonych w Izbie.

Uzgodniono, iż kolejne warsztaty z zakresu prawa pracy; prawa upadłościowego; prawa podatkowego; europejskiego; administracyjnego oraz prawa ubezpieczeń społecznych zorganizowane zostaną w drugim półroczu (wrzesień, listopad).

Uzgodniono, że firmy zrzeszone w Polskiej Izbie Opakowań korzystać będą z 10% preferencji w kosztach usług świadczonych przez Kancelarię Prawną – Inkaso WEC S.A.

(BPS)

Przedstawiciele Targów Norymberskich z wizytą w Izbie

W dniu 3 kwietnia br. dyr. Izby Wacław Wasiak spotkał się z kierownictwem spółki MERITUM, oficjalnego przedstawiciela Targów Norymberskich w Polsce.

W trakcie spotkania uzgodniono warunki, zakres i formy współpracy obu instytucji na rzecz udziału polskich firm opakowaniowych w tegorocznej edycji Międzynarodowych Specjalistycznych Targów Rozwiązań dla Branży Opakowań – FachPack 2013.

Więcej o rezultatach tego spotkania oraz targach Fach-Pack piszemy w artykule zamieszczonym obok.

Spółkę MERITUM reprezentowali: pani Anna Talarek oraz pan Grzegorz Karczmarz

(red)

Od lewej: dyr. Anna Talarek Sp. Meritum, dyr. Wacław Wasiak PIO, Grzegorz Karczmarz Sp. Meritum

Międzynarodowe Specjalistyczne Targi Rozwiązań dla Branży Opakowań Fach Pack – 2013

W dniach od 24 do 26 września br. w Norymberdze odbędą się Międzynarodowe Specjalistyczne Targi Rozwiązań dla Branży Opakowań Fach Pack 2013.

Udziałowi polskich firm opakowaniowych w tych targach poświęcone było spotkanie dyrektora Polskiej Izby Opakowań z kierownictwem Przedstawicielstwa Targów Norymberskich w Polsce (MERITUM S.C.), w dniu 3 kwietnia br.

W wyniku spotkania uzgodniono zasady współdziałania Izby i Spółki MERITUM, w dziedzinie promocji tego przedsięwzięcia oraz udziału w nim polskich firm. Zasady te zostały określone w porozumieniu zawartym pomiędzy Izba a organizatorami Targów Fach Pack. Ustalono, iż Izba, w zamian za promocję Targów wśród polskich firm, będzie mogła skorzystać na preferencyjnych warunkach ze stoiska informacyjno-promocyjnego o powierzchni 12 m².

Z okazji Targów, Izba zorganizuje misję biznesowo-promocyjną. Stoisko będzie miejscem prezentacji przez uczestników misji swoich ofert handlowo-kooperacyjnych.

Informując o powyższym zapraszamy firmy zainteresowane udziałem w targach w charakterze wystawców o pilny kontakt z firmą MERITUM (e-mail: info@targimeritum.pl, meritum@meritum.it.pl; lub telefonicznie: 22 828-27-34). Szczegóły na www.nuernbergmesse.de.

Zaś firmy zainteresowane udziałem w organizowanej przez Izbę misji biznesowej, proszone są o wstępne zgłoszenia, do 15 maja, na adres: info@pio.org.pl; biuro@pio.org.pl.

Informując o powyższym warto dodać, że Targi Norymberskie zaliczane są do grona 20 największych targowych przedsięwzięć na świecie. Są organizatorem ok. 120 międzynarodowych imprez targowych i kongresów w Norymberdze oraz innych miejscach targowych, w różnych krajach. Powstałe w 1974 roku i stale rozbudowywane Centrum Targowe w Norymberdze dysponuje obecnie powierzchnią wystawienniczą ponad 160 000 m² w 12 halach targowych, a także nowoczesnym centrum kongresowym. Targi Norymberskie gromadzą rocznie ok. 30 000 wystawców (37% spoza Niemiec) i 1 400 000 odwiedzających (21% spoza Niemiec). NürnbergMesse Group posiada przedsiębiorstwa filialne w Brazylii, Chinach, USA i Włoszech oraz 46 zagranicznych przedstawicielstw, obejmujących zakresem działalności 95 krajów.

Oferta Targów Norymberskich to przede wszystkim specjalistyczne i innowacyjne imprezy targowe dla wielu branż, których tematyka zawarta jest w segmentach: *IT + Electronics, Processing + Packaging, Building + Construction, Social, Health + Public Sector, Consumer Goods, Public Events*. Więcej informacji o Targach Norymberskich znajduje się na stronie www.nuernbergmesse.de.

(Red.)

Polska Izba Opakowań patronem Konferencji Foliowej – 2013

Tradycyjnie już, wiosną każdego roku Wydawnictwo BUSINESS IMAGE, wydawca magazynu Plastics REVIEW, organizuje konferencje foliowe. Ich celem jest dokonanie przeglądu stanu technologii i techniki wytwarzania folii oraz rosnącego obszaru zastosowań tych materiałów, w tym w przemyśle opakowań.

Stąd patronat Polskiej Izby Opakowań nad tym ważnym dla producentów i użytkowników folii – wydarzeniem.

Na program konferencji złożyło się kilka wystąpień, poświęconych głównie postępowi w dziedzinie wytwa-

rzania oraz metodom wykorzystania folii.

O postępie w dziedzinie folii wielowarstwowych z udziałem sztywnych folii z PET mówił dyrektor Michał Grzelak z firmy GTX Hanex Plastic (członek Izby). Temu samemu zagadnieniu poświęcony był referat przedstawicieli firmy Pabex, Agaty Kopiec i Dominika Powalki. Postęp w wytwarzaniu w kraju opakowań z trójwymiarowym nadrukiem w systemie etykietowania IML, zaprezentował Wojciech Czajkowski z firmy TIMES 3D. Problemy migracji w opakowaniach foliowych

poświęcił swój referat Andrzej Hul-powski-Szulc, reprezentujący Polską Izbę Fleksografów. Zagadnienia bezpieczeństwa zdrowotnego opakowań z tworzyw sztucznych, ze szczególnym uwzględnieniem recyklingu były tematem wystąpienia Marzeny Pawlickiej z Państwowego Zakładu Higieny.

Redakcja Biuletynu zwróciła się do autorów referatów o ściśle opakowaniowej tematyce, z prośbą o ich zamieszczenie na łamach naszego czasopisma. Jeśli nasza prośba zostanie uwzględniona, to w najbliższych numerach Biuletynu zamieścimy obszernie fragmenty referatów zaprezentowanych na Konferencji Foliowej 2013.

Obecność na Konferencji przedstawicieli Izby, stanowiła okazję do przekazania jej uczestnikom materiałów informacyjnych o Izbie i jej działalności. Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się monografia „Przemysł Opakowań w Polsce. Stan. Perspektywy. Oferta.”

B.K.

Zaproszenie na wystawę BUDATRANSPACK

W dniach 1-3 października w Budapeszcie, w Centrum Wystawowym HUNGEXPO zorganizowana zostanie wystawa przemysłu opakowań BUDATRANSPACK. Wystawie tej towarzyszyć będą wystawy PRINTEXPO i BUSINESS EXPO.

Towarzysząca BUDATRANSPACK wystawa PRINTEXPO poświęcona będzie przemysłowi poligraficznemu, silnie powiązanemu z przemysłem opakowań. Zaś wystawa BUSINESS EXPO, stanowić będzie swoiste forum oferujące przedsiębiorcom skuteczne biznesowe rozwiązania poprzez kojarzenie partnerów biznesowych.

Jak informują organizatorzy tych wystaw, skojarzenie w jednym miejscu i w tym samym czasie tych trzech przedsięwzięć przyniesie uczestnikom dodatkowe korzyści.

Polska Izba Opakowań, współpracując z organizatorami tych wystaw zamierza zorganizować misję biznesowo-promocyjną do Budapesztu w dniach 1-3 października 2013 r.

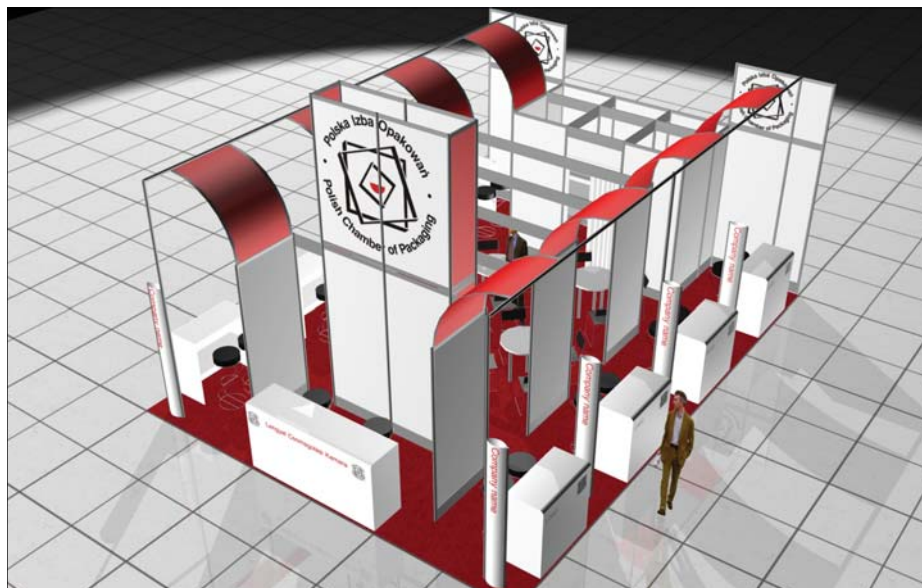
Uczestnicy misji mieć będą do dyspozycji zbiorowe stoisko Izby, przewidziane dla 8 firm. Projekt stoiska zamieszczony poniżej. Każda z firm

będzie mieć do dyspozycji 6 m² powierzchni stoiska.

Informując o powyższym Biuro Izby prosi zainteresowane firmy o zgłoszenie do 15 lipca br. zainteresowania udziałem w organizowanej misji.

Wstępny koszt uczestnictwa to ok. 5 tys. zł, w tym fragment wyposażonego stoiska, przelot, zakwaterowanie, ubezpieczenie, zamieszczenie oferty w katalogu, koszty organizacyjne.

(BPS)

Wizualizacja stoiska Polskiej Izby Opakowań. Stoisko przewidziane dla 8 firm

Masz problemy w handlu zagranicznym – zwróć się do Kancelarii Finansowej TENET

Biuro Polskiej Izby Opakowań informuje, iż firmy zrzeszone w Izbie mogą bezpłatnie korzystać z telefonicznych konsultacji świadczonych przez Kancelarię Finansową TENET obejmujących temat: **Problemy polskich przedsiębiorców w handlu zagranicznym w okresie narastającego kryzysu w strefie Euro.**

Konsultacje dotyczą zagadnień prawnych i finansowych w handlu trans granicznym na obszarze Unii Europejskiej, takich jak:

- Umowa międzynarodowej sprzedaży towarów – elementy o których warto pamiętać.
- Faktury eksportowe – elementy wzmacniające pozycję sprzedawcy w ewentualnym sporze.
- Przedawnienie faktur eksportowych – informacje na temat terminów przedawnienia w konkretnej sprawie.
- Należności eksportowe / windykacja zagraniczna – informacje ogólne, metody działania.
- Określenie sądu właściwego w sporach z firmami zagranicznymi - reklamacje, dochodzenie należności.
- Europejski Nakaz Zapłaty – informacje na temat możliwości jego uzyskania w konkretnej sprawie.

Konsultacji udzielać będą adwokaci specjalizujący się w problematyce handlu międzynarodowego, oraz profesjonaliści z kilkunastoletnim doświadczeniem w windykacji zagranicznej.

Kontakt:
Kancelaria Finansowa TENET
e-mail:
kancelaria@europejski-nakaz.pl
biuro@europejski-nakaz.pl
tel. (+48) 71 330 72 61
fax (+48) 71 735 13 59
www.europejski-nakaz.pl

Dodatkowych informacji udziela
Adam Żurawski
tel kom. (+48) 795 000 290

BORAL®

firmą godną polecenia

Boral PPHU został wyróżniony certyfikatem „Firma Godna Polecenia” przyznany przez Biuro Promocji Gospodarczej i Certyfikacji w Poznaniu. Honorowy patronat nad programem objęły Poznańska Wyższa Szkoła Biznesu oraz Wielkopolski Związek Pracodawców, członek Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych LEWIATAN. Uroczysta gala wręczenia nagród odbyła się 7 marca 2013 roku w Auli Poznańskiej Wyższej Szkoły Biznesu. Warto podkreślić, iż jest to kolejne już wyróżnienie działalności tego przedsiębiorstwa. Firma w ubiegłym roku została nagrodzona tytułem „Jakość Roku 2011”.

Firmy nominowane do tytułu „Firma Godna Polecenia” są weryfikowane pod kątem sposobu zarządzania, realizacji założonej wizji i strategii rozwoju, a także dotychczasowych osiągnięć i pozycji na rynku. Certyfikat „Firma Godna Polecenia” wyróżnia najlepiej zarządzane firmy i instytucje w Polsce. W uzasadnieniu do nagrody przyznanej firmie Boral PPHU organizatorzy wskazali: *Wyróżnienie to przyznane zostało za świadczenie specjalistycznych usług o najwyższym standardzie, skuteczną realizację założonej wizji i strategii rozwoju, a w szczególności za ofertę szerokiej gamy tworzyw sztucznych, technicznych, konstrukcyjnych i dekoracyjnych mających za-*

stosowanie w przemyśle maszynowym, motoryzacyjnym, budowlanym, w branży reklamowej i dekoracyjnej i innych, wytwarzanych w oparciu o nowoczesny park maszynowy, doskonale przygotowanych merytorycznie i zawodowo pracowników oraz profesjonalizm w zarządzaniu Firmą.

Boral PPHU oferuje wszelkiego rodzaju tworzywa sztuczne w postaci płyt, wałków oraz tulei. Firma powstała w 1993 roku. Pomysł jej założenia był odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na półwyroby z tworzyw. Odkrycie niszy rynkowej umożliwiło ciągły rozwój. Przedsiębiorstwo nadal się rozbudowuje, przede wszystkim zwiększając powierzchnię magazynową. Dzięki prowadzeniu ścisłej współpracy z największymi światowymi producentami oferta firmy jest niezwykle zróżnicowana oraz bogata w materiały różnego typu. Stany magazynowe przedsiębiorstwa pokrywają się z programem produkcji jego partnerów. Rozbudowany park maszynowy umożliwi prowadzenie szeroko pojętej obróbki tj. cięcie, frezowanie, toczenie, gięcie czy też spawanie. Wysoka jakość świadczonych usług, a także szybka i terminowa realizacja zamówień powodują, że polska firma jest atrakcyjnym partnerem zarówno dla rodzimych jak i zagranicznych klientów.

Redaktor

Z lewej właściciel firmy BORAL Aleksander Borowicz z certyfikatem „Firma godna polecenia”

XX lat Wydawnictwa Polski Drukarz

W tym roku przypada jubileusz wydawnictwa Polski Drukarz Sp. z o.o. i miesięcznika „Świat DRUKU”.

Polska Izba Opakowań w ostatnich latach blisko współpracuje tak z Wydawnictwem, jak i redakcją czasopisma, w dziedzinie popularyzacji przemysłu opakowań, a w szczególności

o zadaniach i działalności Polskiej Izby Opakowań. Dlatego też jubileusz XX-lecia Wydawnictwa Polski Drukarz i miesięcznika „Świat DRUKU” stanowi dla Polskiej Izby Opakowań szczególną okoliczność do przekazania wyrazów uznania za przebyta, jakże bogatą w konkretne dokonania, drogę.

ści w tych przemysłach – dotyczy to zwłaszcza przemysłu poligraficznego. W tym czasie „Świat DRUKU” był źródłem wiedzy dla właścicieli firm, kadry menedżerskiej, pracowników drukarni, studentów poligrafii, dla agencji reklamowych i dla dostawców nowych technologii. I tak jest do dzisiaj. W trudnych warunkach ekonomicznych funkcjonowania wydawnictw udaje się naszym Jubilatów zachowywać zdrowe proporcje pomiędzy misją informacyjną miesięcznika a treściami reklamowymi.

Gratulujemy. Wiemy, jak trudno zachować dzisiaj taką równowagę.

W roku jubileuszu życzymy wszystkim, dzięki którym istnieje Wydawnictwo Polski Drukarz i miesięcznik „Świat DRUKU”, powodzenia w realizacji zamierzeń. Wielu wiernych czytelników. Gratulujemy Wam minionych 20 lat i życzymy kolejnych równie owocnych. Warto bowiem pamiętać, że wszelkie instytucje i organizacje tworzą ludzie, i to oni decydują o ich społecznej przydatności. Stąd upoważniony i w pełni zasłużony ukłon w stronę osób stanowiących Wydawnictwo i „Świat DRUKU”.

Wacław Wasiak

dyrektor Polskiej Izby Opakowań

w upowszechnianiu wiedzy o roli poligrafii (druku) we współczesnych opakowaniach.

Wspólnie organizowaliśmy seminaria i warsztaty poświęcone problematyce poligrafii opakowaniowej. „Świat DRUKU” był aktywnym patronem medialnym I. Kongresu Przemysłu Opakowań (październik 2012). Na łamach tego interesującego czasopisma ukazywały się artykuły o współczesnym przemyśle i rynku opakowań oraz

Zarówno Wydawnictwo, jak i miesięcznik, to prawie rówieśnicy Izby. Dzieli nas, co do momentu powstania, zaledwie rok, bowiem Polska Izba Opakowań będzie świętować jubileusz swojego XX-lecia w roku 2014.

Dobrze zatem wiemy, w jakim czasie przyszło funkcjonować (żyć i działać) dzisiejszym jubilatów. To szczególnie czas, dynamicznego rozwoju zarówno przemysłu poligraficznego, jak i opakowań. To czas tworzenia nowej jako-

Polska Izba Opakowań patronem Festiwalu Marketingu i Druku

We wrześniu 2013 w Centrum Wystawowym EXPO XXI w Warszawie odbędzie się edycja Targów Reklamy i Poligrafii pod nazwą Festiwal Marketingu, połączony z Festiwalem Druku. Przedsięwzięcie to jest organizowane przez OOH, magazyn dla dostawców mediów i maszyn.

To bardzo ważne wydarzenie dla branży reklamowej w II połowie bieżącego roku.

Targi, noszące nazwę Festiwal Marketingu i Festiwal Druku, skierowane są do szerokiego grona przedstawicieli rynku reklamowego: pracowników agencji reklamowych, drukarni oraz działów marketingu klientów końcowych. Wzorem poprzednich lat obowiązywać będzie pre-rejestracja wyłączająca przypadkowych zwiedzających. Wystawcami tar-

gów będą firmy z rynku artykułów promocyjnych, szeroko pojętej produkcji reklamowej w tym druku, POS i opakowań oraz dostawcy mediów i maszyn.

Polska Izba Opakowań uwzględniając fakt marketingowej funkcji jaką spełniają opakowania oraz związki poligrafii (druku) z opakowaniami, podjęła się roli Patrona obu tych festiwali.

Z tej racji członkowie Polskiej Izby Opakowań korzystają z 10% rabatu na zakup powierzchni wystawienniczej.

Izba dysponować będzie na targach (festiwalach) własnym stoiskiem informacyjno promocyjnym.

Informując o tym wydarzeniu, zachęcamy firmy związane z marketingiem i poligrafią do udziału w obu tych festiwalach.

Szczegóły na portalu organizatorów: www.festiwalmarketingu.pl oraz www.oohmagazine.pl/posstars

Istnieje możliwość wyłożenia na stoisku Izby literatury firmowej firm członków Izby. Zainteresowane firmy prosimy o kontakt z biurem Izby.

red.

Firmy zasługujące na uznanie

W odpowiedzi na propozycje czytelników Biuletynu, aby na łamach naszego czasopisma więcej miejsca poświęcać popularyzowaniu firm i osób, zasługujących na uznanie, za ich wkład w rozwój krajowego przemysłu opakowań uruchamiamy, obok kolumny „Sylwetki Świata Opakowań”, nową kolumnę „**Firmy zasługujące na uznanie**”. Kolumnę tę inauguruje w najnowszym numerze, **Drukarnia IPAK Dariusz Niklas** z Chmielowic k. Opola. A oto krótkie CV tej firmy.

Drukarnia IPAK Dariusz Niklas działalność rozpoczęła w 1987 r. pod nazwą KOPDRUK, a jej założycielem był ojciec dzisiejszego właściciela – Andrzej Niklas. Początkowo firma zajmowała się drukiem akcydensowym tzn. foldery, katalogi, wydawnictwa broszurowe itp. Z czasem charakter produkcji przekształcił się na produkcję etykiet. Wraz ze wzrostem poziomu technologii pakowania produktów zmienił się profil działalności w stronę produkcji opakowań kartonowych.

W 1994 roku zmodernizowano maszyny i rozpoczęto produkcję opakowań. Dynamiczny rozwój firmy trwał do lipca 1997 roku, kiedy to dotknęła ją powódź. Zalane hale (4 metry wody przez 7 dni), zniszczone maszyny, surowiec, wyroby gotowe itd. Spowodowało to rok przerwy w działalności, co było związane z utratą rynku w 100%.

W 1998 roku rozpoczęto odbudowę firmy, ponowną walkę o wejście na rynek, pozyskiwanie klientów. Wtedy to zakład zmienił nazwę na Drukarnia IPAK, a budowę jej obecnej pozycji i wizerunku rynkowego rozpoczął, od zawsze związany z firmą, Dariusz Niklas pozostając jednocześnie jej właścicielem. Jedynym celem i głównym zadaniem w tym czasie była odbudowa firmy.

W kolejnych latach **Drukarnia IPAK** inwestuje w nowe przedsięwzięcia. Początek 2005 roku – powstaje profesjonalne studio CTP. Zakup naświetlarki Heidelberg Prosetter oraz wywoływarki Heidelberg Raptor. W roku 2006 zo-

staże oddana do użytku linia do kaszerowania firmy Stock. Firma powiększa swój asortyment o opakowania z tektury falistej. Powstają nowe magazyny. Dodatkowo uruchomiono produkcję bardzo zaawansowanych technologicznie opakowań do pakowania maszynowego firmy Bosch z wewnętrznym koszykiem otwieranym automatycznie podczas procesu aplikacji fioletów. Tego typu konstrukcja charakteryzuje się wysoką precyzją klejenia jak i dwustronnego sztańcowania. Wg opinii firmy, jest ona jedynym w kraju producentem tego typu opakowań. W chwili obecnej moc przerobowa sięga 7-9 mln opakowań w ciągu miesiąca i cały czas wzrasta. Produkowane przez firmę **IPAK** opakowania charakteryzują się wysoką jakością i wysokimi parametrami wytrzymałościowymi, jak również dbałością o środowisko.

Potwierdzeniem tego są uzyskane przez firmę **IPAK** certyfikaty: na zgodność z normą ISO 9001:2001, zgodność z normą ISO 14001:2005, certyfikat potwierdzający segregację i recykling odpadów opakowaniowych. Firma jest od 2007 roku członkiem Polskiej Izby Opakowań Dewizą firmy jest utrzymywanie wysokiego standardu jakościowego produkowanych wyrobów oraz spełnienie wymagań i oczekiwań klientów z różnych branż, a także elastyczne i szybkie reagowanie na potrzeby rynku.

Czym kierowaliśmy się zamieszczając informację o firmie IPAK na miejscu przeznaczonym dla firm zasługujących na uznanie? Przede wszystkim determinacją jej kierownictwa i załogi w „podniesieniu się” po zniszczeniach spowodowanych powodzią. Odbudowa zakładu, jego wyposażenie, odzyskanie rynku, to zadania jakie mogła zrealizować oddana swojemu zakładowi pracy załoga kierowana przez ambitne i mądre kierownictwo. Niech historia Drukarni IPAK Dariusz Niklas z Chmielowic k. Opola będzie przykładem na skuteczne pokonywanie występujących trudności, nawet w sytuacjach pozornie beznadziejnych.

(red)

Zachęcamy do udziału w targach RosUpack Russia

Moskwa 18-21 czerwca 2013

Polska Izba Opakowań współdziałając z organizatorami targów/wystawy opakowań RosUpack, zaprasza do udziału w tych targach. Warto bowiem wiedzieć, że targi RosUpack to największe targi branży opakowań (opakowania, materiały, technologie, maszyny) w rejonie Europy Wschodniej, a także zachodniej części Azji. Zaś rynek opakowaniowy Rosji jest chłonnym, rozwojowym i interesującym dla

polskich firm. Jak wcześniej informowaliśmy, z okazji tych targów Polska Izba Opakowań organizuje Misję gospodarczą do Moskwy. Uczestnicy Misji mieć będą do dyspozycji własne stoisko informacyjno-promocyjne.

Zgłoszenia do udziału w targach w charakterze wystawców przyjmuje polskie biuro organizatora: ITE Poland Sp. z o.o. w Poznaniu, ul. Niegolewskich 22/1, tel. +48 61 662 72 46, e-mail: info@ite-poland.com lub kielban@ite-poland.com

(BPS)

Stoisko PIO na targach RosUpack 2011

Formy i warunki promocji firm zrzeszonych w Polskiej Izbie Opakowań

Na prośbę Biura Izby informujemy o możliwych formach promocji i reklamy przez Izbę firm zrzeszonych z Izby oraz ich ofert handlowych i kooperacyjnych.

Firmy zrzeszone w Izbie w sprawach promocji i reklamy mają do dyspozycji stronę internetową Izby (www.pio.org.pl) oraz Biuletyn Opakowaniowy

Ponadto Izba może wystąpić w charakterze organizatora specjalnych konferencji (seminariów) promocyjnych lub innych form promocji. W wykazie zamieszczonym obok wymienione zostały propozycje, które nie dotyczą misji biznesowo-promocyjnych na zagraniczne, branżowe targi i wystawy opakowaniowe. W tych sprawach prosimy o oddzielny kontakt z Biurem Izby.

A oto możliwe formy promocji:

- Umieszczenie na liście referencyjnej** firm wraz z logo, danymi kontaktowymi i krótką autorską informacją o firmie i jej ofercie rynkowej – 300 zł /rok.
- Umieszczenie oferty firmy na IBO** – Internetowym Bazarze Opakowań (w okresie 90 dni):
  - przy liczbie znaków do 300 – 40 zł;
  - przy liczbie znaków od 301 do 500 – 80 zł;
  - przy liczbie znaków od 501 do 1000 – 150 zł;
  - przy liczbie znaków od 1001 do 1500 – 250 zł.
- Artykuł sponsorowany w Biuletynie** (strona A4) przesłany przez firmę wraz z logo lub inną grafiką – 300 zł.

- Sponsor numeru Biuletynu:** nazwa i logo wymieniona na 1 stronie okładki oraz 3 strony A4 do zagospodarowania przez firmę – 1500 zł.
  - Wyłożenie materiałów reklamowych** (broszury, foldery) firmy na stoisku Izby podczas targów i wystaw krajowych (całkowita waga materiałów do 3 kg) – 100 zł.
  - Wyłożenie materiałów reklamowych** (broszury, foldery) firmy na stoisku Izby podczas targów i wystaw zagranicznych – cena ustalana indywidualnie zależnie od rodzaju i miejsca imprezy.
  - Sponsorowanie imprez**, konferencji i publikacji Izby – cena i warunki ustalane indywidualnie zależnie od rodzaju i rangi wydarzenia oraz korzyści dla sponsora.
  - Organizacja przez Izbę konferencji promocyjnej** dla firmy – cena i warunki ustalane indywidualnie (1000-1500 zł).
- Uwaga: Wszystkie ceny są cenami netto i należy doliczyć do nich VAT w wysokości 23%.

Kandydaci do tytułu „Firma Zasłużona dla Przemysłu Opakowań”

W poprzednim numerze Biuletynu (1/103 styczeń-luty 2013), w artykule „Zasłużeni dla Przemysłu Opakowań AD 2013” informowaliśmy o zgłoszeniu kandydatów do tytułu „Firma Zasłużona dla Przemysłu Opakowań” oraz „Zasłużony dla Przemysłu Opakowań”.

Miło nam poinformować, iż z każdym tygodniem rośnie lista firm zgłaszanych przez czytelników Biuletynu do tytułu „Firma Zasłużona dla Przemysłu Opakowań”. Na liście tej znajdują się

m.in.: Drukarnia IPAK Dariusz Niklas; Spółka WERNER KENKEL; Spółka TFP; Spółka Constantia Teich Poland; Spółka ALPLA Opakowania z Tworzyw Sztucznych; Spółka AKPUD; Spółka GTX Hanex Plastic; DS Smith Polska SA; Spółka ECOR PRODUCT; Spółka EUROBOX Polska; PLAST SERVICE PACK Konrad Rumiński; Spółka Rawibox; ELA Wyrób folii i Opakowań Elżbieta Laskus; EUROPAL Sp. z o.o.; GOODWELL Polska; GREEN PACK F.P.H.U. – Tadeusz Szymanek; Spół-

ka HARTMAN Polska; sopółka KARTONEX; O-I Produkcja Polska S.A.; Spółka TEKPUD; ZPM „POPRAWA”.

Kapituła Tytułu „Firma Zasłużona dla Przemysłu Opakowań” czeka na dalsze zgłoszenia. Przypominamy, termin zgłoszeń upływa z dniem 30 czerwca 2013 r. Procedura zgłoszeń oraz warunki jakie winny spełniać zarówno firmy jak i osoby nominowane do w/w wyróżnień zamieszczone są na portalu Izby (www.pio.org.pl).

(BK)

Biuletyn Opakowaniowy ♦ Branżowy dwumiesięcznik informacyjno-promocyjny

Wydawca i redakcja: Polska Izba Opakowań
02-942 Warszawa ♦ ul. Konstancińska 11 ♦ tel. +48 22 8422011 ♦ fax: +48 22 8422303
e-mail: biuletyn@pio.org.pl ♦ <http://www.pio.org.pl>
Redaktor Naczelny: Waclaw Wasiak
Sekretarz Redakcji: Beata Pyś-Skrońska ♦ Administracja: Bartłomiej Królak
Grafika i DTP: AKAPIT, Poznań, tel. +48 61 8793888
Druk: Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, ul. Rolna 191/193, 02-729 Warszawa
Powielanie, przedrukowywanie i rozpowszechnianie całości lub fragmentu informacji zawartych w Biuletynie – tylko za zgodą wydawcy – Polskiej Izby Opakowań.
Nakład: 250 egz.

Warunki prenumeraty

Prenumerata roczna (6 numerów) 60 zł + VAT dla osób fizycznych i prawnych niezrzeszonych w Izbie. Firmy-członkowie Izby otrzymują 1 egz. Biuletynu nieodpłatnie. Wpłaty należy dokonywać na konto Polskiej Izby Opakowań po uprzednim przesłaniu zamówienia na adres Redakcji.

